

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Serfőző Henrik Olivér ügyvéd által képviselt felperes neve(**felperes címe**) felperesnek – az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya (1363 Budapest, Pf. 24., ügyintéző: ...) által képviselt Fővárosi Törvényszék (1055 Budapest, Markó u. 27.) alperes ellen jogsértés megállapítása iránt indult perében a Balassagyarmati Törvényszék 2016. november 3. napján meghozott 2.P.20.324/2016/23. számú ítélete ellen a felperes részéről 28. és 30. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a felperes az államnak külön felhívásra 1.436.200 (egymillió-négyszázharminchatezer-kétszáz) forint feljegyzett kereseti illeték megfizetésre köteles.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 1.914.900 (egymillió-kilencszáztizennégyezer-kilencszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a felperes tisztességes eljáráshoz való jogát. Kérte 21.290.547 forint kártérítés és további 500.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezni az alperest. Előadta, hogy 2002-ben indított peres eljárást a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon volt munkáltatójával szemben, amelynek eredményeképpen először pert nyert, majd a hatályon kívül helyezés folytán megismételt második eljárásban elvesztés lett. A perújítási kérelmei előterjesztése kapcsán észlelte, hogy a per anyagát két részre választották, ezért kérte azok egyesítését. A bíróság intézkedett az egyesítésről, amellyel elismerte a jogsértést, azonban a per újratárgyalását a felperes számára nem biztosította.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Előadta, hogy a megállapítási kereset jogszabályi feltételei nem állnak fenn. A felperes keresetének jogalapja csak a Pp. 2. § (3) bekezdése lehetne, az alperes azonban a felperes által kezdeményezett eljárásban jogainak gyakorlását mindvégig teljes körben biztosította, ezért a tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelme kizárt. A felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a per anyaga ne állt volna a bíróság rendelkezésére a munkaügyi per során. A megismételt eljárásban hozott ítélet indokolásából kitűnik, hogy a bíróság az alapeljárásban feltárt bizonyítékokat teljes mértékben értékelte és figyelembe vette. Abból, hogy 2012. évben a felperes perújítási kérelmét két ügyszámra lajstromozták, nem következik, hogy 2008. évben szelektált iratanyag alapján zajlott volna az eljárás.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak 162.000 forint le nem rótt kereseti illetéket. Megállapította, hogy a felperes a Pp. 2. § (3) bekezdésére alapított kereseti kérelmét két jól elkülöníthető indok alapján terjesztette elő. Egyrészt arra hivatkozott, hogy az alapeljárásban az új eljárás elrendelését követően a bíróság szelektálta az iratokból a rá nézve kedvező tartalmú iratokat és csak a felperesre kedvezőtlen iratok alapján hozta meg döntését. Emellett érdemben is vitatta az alapeljárás során hozott jogerős döntéseket. Az elsőfokú bíróság ezért először azt vizsgálta, hogy megtörtént-e a felperes által hivatkozott eljárásjogi szabálytalanság. Az elsőfokú bíróság a teljes előzményi iratanyag alapján megállapította, hogy az alapperben a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 2.M.783/2002. számon hozott ítéletet először, amelyet a Fővárosi Bíróság hatályon kívül helyezett. Az új elsőfokú eljárás 22.M.4100/2006. számon indult, amelynek előzményét képezte a 2.M.783/2002. számú ügyirat is, így annak tartalmát a megismételt eljárásban eljáró első- és másodfokú bíróság megismerhette. A felperes által kezdeményezett és 6.M.1070/2011. számon lefolytatott perújítási eljáráshoz mellékletként csatolták a 22.M.4100/2006. számú ügy iratait annak előzményi iratával együtt, tehát ebben a perújítási eljárásban az eljáró bíró minden korábbi iratanyagot megismerhetett. A felperes által benyújtott második perújítási kérelem ugyanakkor szabálytalan iktatás folytán két külön számon került iktatásra, részben a 24.M.2601/2012., részben a 42.M.2553/2012. számon. Ez utóbbihoz csatolták a 22.M.4100/2006. számú ügy iratait, vagyis az alapeljárás teljes iratanyagát már eredendően csatolták. Nem helytálló tehát az a felperesi hivatkozás, hogy bárki, bármilyen okból is szelektálta volna az iratanyagot, ahogyan az sem helytálló, hogy a perújítási kérelmet elutasító 2601/2012. számú végzés meghozatalát megelőzően az eljáró bíró ne ismerte volna a teljes előzményi anyagot, hiszen az a részére kiszignált perújítási kérelem mellékletét képezte. Az ahhoz egyesített perújítási kérelem pedig semmilyen, a perújítási kérelem elbírálása szempontjából lényeges többletadatot nem tartalmazott. A felperes által hivatkozott egyéb kifogások pedig egyértelműen az alapeljárás jogerős ítéleti döntését vitatják érdemben, ezért azokkal az elsőfokú bíróság nem foglalkozhatott. A Pp. 2. § (3) bekezdésén alapuló kártérítési pernek ugyanis nem lehet tárgya az alapul szolgáló jogerős döntés ismételt felülvizsgálata sem ténybeli, sem jogszabályi szempontból. Az elsőfokú bíróság tehát nem látta megállapíthatónak, hogy az alperes megsértette volna a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, mivel az ezzel kapcsolatos felperesi állítások nem nyertek bizonyítást. Az iktatási tévedés nem fosztotta meg a felperest attól, hogy a bíróság az alapeljárásban a teljes iratanyag ismerete alapján hozzon döntést. Az elsőfokú bíróság ezt követően vizsgálta azt is, hogy a felperes kereseti kérelem szerinti kárigénye teljesíthető-e a Ptk. 349. §-a alapján. Miután azonban a felperes nem bizonyított olyan alperesi jogellenes magatartást, amellyel okozati összefüggésben a felperesi oldalon kár keletkezett volna, így a felperes keresete ezen a jogcímen sem lehetett megalapozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben tartalmilag az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperesi keresetnek helytadó döntés meghozatalát kérte. Előadta, hogy téves a törvényszék, azaz az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a felperes a kereseti kérelmét csupán két jól elkülöníthető indokra, azaz a reá kedvező iratok szelektálására és a jogerős döntés érdemi vitatására alapította. Ezzel szemben tény, hogy a felperes a keresetét a szelektáláson kívül a perújítás elszabotálására, a jogszabályok figyelmen kívül hagyására, illetve alapvető jogait ért sérelemre alapította. Az alapeljárásban eljáró bíróságok tévesen alkalmazták a 21/2000. (VIII. 23.) BM-IM-TNM rendelet 26. § (1) bekezdését, amely szerint a hivatásos állomány tagjának szolgálati jogviszonya egészségügyi alkalmatlanság miatt csak felülvizsgálati eljárás keretében hozott határozat alapján szüntethető meg. A felperes azonban neki fel nem róható okból nem vett részt ilyen felülvizsgálati eljáráson, így felmentésére jogszerűen nem is kerülhetett volna sor. A bírósági gyakorlat szerint ha a jogalkalmazó szerv a jogszabályt

egyértelmű, több értelmezési lehetőséget nem engedő rendelkezését hagyja figyelmen kívül, menthető jogalkalmazási tévedésről nem lehet szó. A felperes előadta, hogy az alapeljárásban hozott jogerős ítélettel szemben összesen két perújítási kérelmet terjesztett elő, ezért téves az elsőfokú bíróság okfejtése, amely négy egymástól független perújítási kérelemről szól. Előadta, hogy az alperes a 22.M.4100/2006/25. számú, 2008. január 16. napján kelt ítéletének meghozatala előtt az akkor még teljes peranyagot célirányosan átválogatta, és a felperesre kedvező dokumentumokat, így a teljes peranyag harmadát eltávolította. Az alperes a szelektálás tényét egyszer sem vitatta, sőt a felperes kérésére 2013. január 29-én a 42.M.2553/2012/7. számú végzésében intézkedett az egyesítésről. Ebből következően 2008. január 16. és 2013. január 29. között az alapügyben keletkezett valamennyi határozat jogsértő volt, hiszen ez alatt a 22.M.4100/2006. számú ügyirat és annak előzményi anyaga a teljes iratanyagnak csak 2/3-át tartalmazta. Ennek megfelelően a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 55.Mf.631.852/2008/5. számú ítélete, illetve a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság Mtv.II.10.132/2009/5. számú ítélete is jogsértő volt, mert nem a teljes előzményi iratanyagon alapult. A felperes kiemelte továbbá, hogy a perújítási eljárásban 2012 októberében átszignálásra került sor, amelyről a felperes nem kapott hivatalos értesítést, noha erről az eljáró bírónak végzést kellett volna hoznia. Az átszignálásról és így a teljes peranyag egyesítéséről a bíróság végül a felperes kérelmére hozott végzést 42.M.2553/2012/7-I. szám alatt. A végzés azonban az eljáró bíró eljárási hibái miatt jogszabálysértő, ezért a teljes peranyag egyesítéséről nincs hiteles végzés, amelyet a másodfokon eljáró bíróságnak is észlelnie kellett volna. A felperes hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság szinte csak az ügyiratborítókon szereplő feljegyzésekre alapozta ítéletét, amelyből kifolyólag számos téves megállapítást tett, hiszen a borítófeljegyzések nincsenek szinkronban az iratok tartalmával. Az elsőfokú ítélet indokolásából is kitűnik, hogy a 2013. január 29-én kelt 42.M.2553/2012/7. számú végzéssel nem történt meg az átszignálás és a teljes peranyag egyesítése sem. Amennyiben az elsőfokú bíróság e körülményeket értékelte volna, nem utasíthatta volna el a felperes keresetét. A felperes álláspontja szerint a per során kellőképpen bizonyította a kártérítés négy feltételét, azaz a károkozó jogellenes magatartását, a kár bekövetkeztét, a kettő közötti okozati összefüggést és a felróhatóságot.

A felperes előadta ugyanakkor, hogy kártérítési igényét nem a Ptk. 349. §-ában foglaltakra alapította, hanem a Pp. 2. § (3) bekezdésére. Kifogásolta, hogy az első fokon eljáró bíróság nem hívta fel a figyelmét arra, hogy kártérítési igényét nem alapíthatja a Pp. 2. § (3) bekezdésére. Előadta, hogy kártérítési keresetét azért terjesztette elő, mert az alperes megsértette a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát. Ezzel összefüggésben kérte a bírósági jogkörben okozott kára megtérítését és a sérelemdíjat. Kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú bíróságnak feladata lett volna mérlegelni, hogy a felperes által előterjesztett kártérítési igényhez csatolt bizonyítékok elégségesek-e az ítélethozatalhoz. Az elsőfokú bíróság azonban nem jelezte a jogi képviselővel nem rendelkező felperes felé, hogy a perben további bizonyításra lenne szükség ahhoz, hogy a kereseti kérelem kellően megalapozott legyen. A felperes hivatkozott arra, hogy az alperes a megismételt alapeljárásban az ítéletének indokolását egy hamisított közokiratra alapította és figyelmen kívül hagyta ugyanakkor azt a hiteles orvosi szűrőlapot, amely a felperesre nézve kedvező orvosi adatokat tartalmazott.

A felperes előadta, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő jogának megsértése körében három állítást tett az elsőfokú eljárás során, amelyek az elsőfokú bíróság indokolásából hiányoznak. A felperes hivatkozott arra, hogy az alperes megsértette a Pp. pártatlanságra vonatkozó 1. §-át és ezzel a hátrányos megkülönböztetés tilalmára vonatkozó törvényi előírást. Az alperes az alapeljárásban emellett megsértette a Pp. 8. § (1) és (2) bekezdését, azaz a rendeltetésszerű joggyakorlás biztosításának és jóhiszemű joggyakorlás követelményével ellentétes magatartás megakadályozásának követelményét.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozott, a jogszabályoknak megfelelő határozatot hozott, eljárása során jogszabálysértés nem történt. Az elsőfokú bíróság a perbeli bizonyítékokat megfelelően értékelte, és abból helyesen állapította meg a kereset elbírálása szempontjából releváns tényállást. Mindebből okszerűen vonta le a keresetet elutasító érdemi döntést, amelyet kellően meg is indokolt. Előadta, hogy a felperesnek a Ptk. 349. §-ára alapított kereseti kérelme nem felel meg a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősség megállapítása feltételeinek, mert a felperes joghatályos fellebbezést egyik határozattal szemben sem terjesztett elő. Kiemelte, hogy a jelen eljárás alapja kizárólag az, hogy a felperes nem értett egyet az alapperben született határozatokkal, nem tudta elfogadni az azokban foglaltakat. Az elsőfokú eljárás során azonban bizonyosságot nyert, hogy a felperesi előadással szemben az alapeljárásban nem került sor az iratok szelektálására és a perújítási eljárás elszabotálására. Miután a felperes fellebbezése az alapügyben született jogerős határozat tartalmát vitatja, az nem vezethet az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, mivel a bírósági gyakorlat szerint a kártérítési per bírósága a más eljárásban hozott határozat szakmai felülbírlatára nem jogosult. A bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére alapított kereset nem szolgálhat az alapügyben hozott jogerős határozattal szembeni rendkívüli perorvoslati eszközként.

A felperes az alperes fellebbezési ellenkérelmére tett észrevételében előadta, hogy az alapeljárásban valamennyi határozattal szemben kimerítette a jogorvoslati lehetőségeit. Egyebekben a fellebbezési hivatkozásait változatlanul fenntartotta.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben bírálta felül, mert annak fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt [Pp. 228. § (4) bekezdés].

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiak szerint egészíti ki:

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a megismételt eljárásban meghozott 22.M.4100/2006/25. számú ítéletében azzal a releváns indokkal utasította el a felperes vagylagos kereseti kérelmét, hogy az alapeljárásban lefolytatott bizonyítás anyagának teljes értékelése és mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes munkaviszonyának megszüntetése során a felperes munkáltatója nem tanúsított jogellenes magatartást. Kifejtette, hogy a Hszt. 75. § (4) bekezdésének alkalmazására nem kerülhetett sor, a munkáltató a vonatkozó jogszabályokat nem sértette. A felperes nem vagyoni kárigényét azért utasította el, mert hátrányos megkülönböztetés nem történt, a felperes mellett további négy főt is köteleztek a rendkívüli orvosi vizsgálat elvégzésére. Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes fellebbezett a jogszabályok téves alkalmazása és a bizonyítékok téves mérlegelése miatt, ugyanakkor arra nem hivatkozott, hogy a megismételt eljárásban hozott ítélet nem a teljes peranyagon alapulna. A Fővárosi Bíróság az 55.Mf.631.852/2008/5. számú ítéletével a Fővárosi Munkaügyi Bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság helytálló döntéssel utasította el a felperes keresetét, az ítéltábla a döntés jogi indokaival is egyetértett, azokat – a fellebbezésben foglaltakra is figyelemmel – az alábbiak szerint pontosítja.

A felperes 2016. február 2. napján előterjesztett keresetében a már jogerősen lezárt munkaügyi perrel kapcsolatban kétféle igényt kívánt érvényesíteni a tisztességes eljáráshoz való jogának megsértésére hivatkozással: egyrészt vagyoni kárigényt elmaradt jövedelem miatt, másrészt sérelemdíj iránti igényt. Az elsőfokú bíróság a keresetet kétféle (vagylagos) jogcímen vizsgálta,

részben a Pp. 2. § (3) bekezdése, részben a Ptk. 349. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 349. § (1) bekezdés és 339. § (1) bekezdése alapján. Az ítélet tábla kiemeli, hogy a felperes keresete kapcsán vagylagos jogcím fel sem merülhet. Az új Ptk.-val egy időben, 2014. március 15. napján hatályba lépett Pp. 2. § (3) bekezdése, amely az alapjogi sérelem esetére lehetővé teszi mind a sérelemdíj, mind a vagyoni kár megtérítése iránti igény érvényesítését, a jelen perben nem alkalmazható. A perbeli esetben a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alapper megindításakor hatályos Pp. 2. § (3) bekezdésében írt szabályt kell alkalmazni, amely csak méltányos elégtételt biztosító kártérítés, azaz nem vagyoni kártérítés jellegű igény érvényesítését teszi lehetővé. A Pp. korábbi 2. §-a – mint anyagi jogi szabály – az alapjogi sérelem szankciójaként a vagyoni károk megtérítésére nem adott lehetőséget, annak jogszabályi alapja tehát csak a Ptk. 349. § (3) bekezdése lehetett, amelynek a Ptk. 349. § (1) bekezdése alapján speciális feltétele, hogy a kár rendes jogorvoslattal ne legyen elhárítható vagy az elhárításra alkalmas jogorvoslatot a károsult kimerítse.

Tény, hogy a felperes a megismételt alapeljárásban meghozott elsőfokú ítélettel szemben élt fellebbezési jogával, de olyan tartalommal, hogy az nem volt alkalmas a jelen perben állított kár elhárítására. A fellebbezésben a felperes ugyanis egyáltalán nem hivatkozott arra, hogy az ítélet meghozatalakor a teljes peranyag ne állt volna rendelkezésre, és így a bíróság ne a teljes peranyagra alapította volna döntését. A fellebbezés csak akkor alkalmas a jogorvoslat kimerítésére, ha abban a fél kifogásolja mindazon körülményeket, amelyekre később kárigényét alapítja. Miután azonban a felperes a lehetséges rendes jogorvoslati lehetőséget ilyen értelemben nem vette igénybe, így a vagyoni kártérítés iránti igényét a Ptk. 349. § (1) bekezdése szerinti speciális feltétel hiányában el kellett utasítani.

Emellett az is tény, hogy a Legfelsőbb Bíróság az alapperben hozott jogerős ítéletet a felperes által kezdeményezett felülvizsgálati eljárásban hatályában fenntartotta. Amennyiben az így meghozott bírósági döntés bármely okból téves, az ezzel okozott kárért nem az alperes, hanem a végleges döntést meghozó Legfelsőbb Bíróság (Kúria) tartozhatna csak felelősséggel.

További akadálya a felperes által igényelt vagyoni kártérítésnek, hogy annak a ténybeli alapja is hiányzik. A megismételt eljárás során hozott ítélet az alapeljárás teljes iratanyagát értékeli, kitér a perben készült szakértői véleményre, így nem igazolt az a felperesi állítás, amely szerint szelektált iratok alapján, a felperesre kedvező peradatok kirekesztésével született volna döntés. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg tehát, hogy az alapperben eljáró első- és másodfokú bíróság az előzményi iratok ismeretében hozta meg döntését. A felperes teljesen félreérti a perújítás eljárásban történt irategyesítés jelentőségét, az ugyanis csak a perújítási kérelem kétszeres lajstromozásának mint ügyviteli hibának az orvoslását szolgálta. Megjegyzi az ítélet tábla, hogy a felperes a perben egyáltalán nem adta elő, hogy a munkaügyi perben született jogerős ítélet érdemben miért lett volna téves.

A sérelemdíj iránti igényét a felperes a tisztességes eljáráshoz való joga megsértésére alapította azzal, hogy a fegyveregyenlőség követelményét sértette a bíróság, amikor az alapeljárásban csak a felperesre hátrányos bizonyítékokat vette figyelembe, míg a felperesre nézve kedvező peradatokat külön kezelte és figyelmen kívül hagyta. A már kifejtettek szerint az iratok szelekciójára vonatkozó tényállítás nem volt valós, a felperesi előadás alapján más olyan körülmény sem merült fel, amely az alapeljárásban a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét megalapozta volna, ezért a sérelemdíj iránti igény sem lehetett alapos.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Észlelte ugyanakkor az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti illeték összegét nem a felperes által érvényesített követelés értéke alapján állapította meg, ezért az ítéletábra az államot illető kereseti illeték összegét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint pontosította.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ugyanakkor az alperes a másodfokú eljárásban perköltség-igényt nem érvényesített. A felperes pervesztességére tekintettel köteles a tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az államnak megfizetni.

Budapest, 2017. április 27.

Dr. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

. Benedek Szabolcs s.k.. Magosi Szilvia s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: